

Pozdravljeni na pouku na daljavo

Za delo se prijavi na spletni strani Založbe Rokus Klett, da prideš do i učbenika (www.iRokus.si), ki smo ga uporabljali že v šoli.

Vsa potrebna navodila za to imaš na šolski spletni strani - <http://www.osdravlje.si/brezplacna-intergradiva-za-ucence-in-ucitelje/>

Danes boš v novem načinu učenja delno obdelal(a) poglavje LES.

Uporabi učbenik Prava tehnika 6, str.80-95.

Preberi in preuči strani ter naredi kratek zapis pomembnih pojmov v zvezek. To je ponovitev in dopolnitev prejšnje ure pouka.

Prilagam ti smernice in zapise, ki te vodijo po bistvu in ti pomagajo pri zapiskih:

- ugotovi, predstavi in utemelji razširjenost ter rabo lesa v vsakdanjem življenju. Raba lesa nekoč in danes (orodje že v kameni dobi; bivališča na kolih; iznajdba kolesa: mobilnost in pridobivanje energije; kurjava; pohištvo; zgradbe;...).
- razloži pomen gozda za okolje in ljudi z ekološkega in gospodarskega vidika, pomen gozda za okolje in ljudi (gospodarski pomen – delovna mesta; vir hrane; okoljski pomen – življenjski prostor rastlinskim in živalskim vrstam, erozija, plazenje tal, uravnavanje vodnega kroga, čiščenje zraka). Gozd je obnovljivo naravno bogastvo – pomen pogozdovanja.
- prepoznaj najpogostejše (domače) vrste lesa in naštej njihove osnovne značilnosti in uporabo,
- predstavi prednosti in slabosti uporabe lesa v primerjavi z drugimi materiali,
- zapiši lastnosti lesa (gostoto, trdoto, prožnost, žilavost, cepljivost ...) in razloži njihov vpliv na uporabnost, ugotovi povezavo med gostoto in maso lesa,
- opiši proces pridobivanja in predelavo lesa v polizdelke,
- definiraj pojem polizdelka,
- loči oblike tehničnega lesa.

1. Vrste lesa

Poznamo in uporabljamo les **iglavcev**, **listavcev** in **eksotičnih dreves**.

Iglavci imajo posebno obliko listov – **iglice**. Večina iglavcev je **zimzelenih** (razen macesna).

Najpogostejši iglavci za uporabo so: smreka, jelka, bor in macesen.

Les iglavcev se uporablja v gradbeništvu (ostrejšja ...), pohištveni industriji, za embalažo (palete ...), v glasbeni industriji (vrhunski instrumenti).

Listavci imajo liste, vsi cvetijo in imajo semena. Večinoma so listopadni. Najpogostejši listavci so: hrast, bukev, javor, gaber, kostanj, češnja, lipa, jelša, brest ...

Les listavcev se uporablja v pohištveni industriji, za kurjavo, talne obloge, športno orodje ...

Eksočni les raste na področju ekvatorja (Južna Amerika, Afrika, Azija). Najpogostejše vrste so: mahagonij (dragocen, uporaba: pohištvo, talne obloge, glasbila), balsa (izredno lahek, uporaba: modelarstvo), ebenovina, bambus (sodi v vrsto trav, ki jim steblo oleseni in postane zelo trdo, uporaba: pohištvo ...).

2. Lastnosti lesa

Naštejemo nekaj lastnosti lesa (trdota, trdnost, gostota, prožnost, žilavost, cepljivost, higroskopičnost, prevodnost toplote, zvoka in elektrike, gorljivost, trajnost, barva, tekstura, vonj).

Težji les je praviloma gostejši.

3. Pridobivanje in Obdelava lesa

Pridobivanje lesa: razloži pojme odkazilo dreves, sečnja dreves – nekoč in danes, spravilo lesa.

Obdelava lesa :

Opiši razvrstitev po namenu: hlodovina, les za celulozo in plošče, okrogel industrijski ali tehnični les, les za kurjavo.

Pojasni kaj so lesni polizdelki: žagan les (imena oblik-vrste), vezana plošča, panelna plošča, furnir, vlaknena plošča, iverna plošča.

Uživaj v učenju malo drugače.

Za vprašanja in pojasnila sem ti na voljo na mojem elektronskem naslovu: brigita.horvat05@gmail.com

Bodite zdravi in srečni.

Brigita Horvat

